

ПАДПІСКА НА НАШУ СВАБОДУ!
Каб не шукаць кожную раніцу нашу газету ў шапіках, падпішыся на яе цяпер!
Падпіска на НАШУ СВАБОДУ
магчымая праз пошту! У любым аддзяленні сувязі патрабуйце падпісны каталог з індэксам НАШАЙ СВАБОДЫ.
Наш падпісны індэкс –
63478

Свабода, дабро, справядлівасць

Уладзімір Ганчарык заклікаў галасаваць толькі 9 верасня

Некалькі тысяч мінчукоў сабраліся 2 верасня на Кастрычніцкай плошчы ў Мінску, каб паазабміцца з адзіным кандыдатам у прэзідэнты ад шырокай грамадзянскай кааліцыі Уладзімірам Ганчарыкам. Хоць Кастрычніцкая плошча наўмысна цалкам была запоўненая палаткамі школьнага кірмашу, людзі размясціліся паміж Палацам Рэспублікі і Палацам культуры прафсаюзаў.

Уладзімір Ганчарык заклікаў прыходзіць на ўчасткі для галасавання і аддаць свой голас за адзінага кандыдата толькі 9 верасня. Датэрміновае галасаванне, якое ўлады арганізуюць з 4 верасня, дае бязмежную прастору для фальсіфікацыі. Ёсць усе шанцы перамагчы, але дзеля перамогі трэба прагаласаваць у дзень выбараў, 9 верасня.

Выступіў Уладзімір Ганчарык вельмі прыязна ўспрыняты прысутнымі, якія часта скандзіравалі «Ганчарык! Ганчарык!». Кандыдат уражыў цудоўным валоданнем як беларускай, так і рускай мовай – гэты факт таксама становіцца ўспрыняты мінчукамі. Адзіны кандыдат раскажаў пра найбольш прынцыповыя палітычныя і сацыяльныя праблемы Беларусі, асабліва ў дачыненні да палітычнай свабоды і праваў чалавека.

Пра міліцыю. «Міліцыя ў нас будзе. Але будзе міліцыя, якая будзе павяжаць закон, міліцыя, сама абароненая законам; але не ЗУБРаніт будзе разганяць, не лістоўкі адзіраць – яна будзе абараняць грамадзянаў, іх кватэры, іх дачы, іх машыны і змагацца з бандытамі – гэта нашыя цяжыя, чым разганяць пікетны і мітынгі. Гэтага не будзе».

Пра знешнюю палітыку: «Мы зробім усё, каб у нас было больш сяброў, а не ворагаў – як на Захадзе, так і на Усходзе. І мы зробім тое, што запісана ў Канстытуцыі 1994 года і цяперашняй Канстытуцыі, мы не адступім ні на ёгу ад запісанага: Беларусь – незалежная дзяржава – яна такая і будзе, запісана, што Беларусь – дэмакратычная сацыяльная правая дзяржава – так і будзе».

Пра сапраўднасць дакументаў па звільненні палітычных апанентаў рэжыму: «Гэтая трагедыя звязаная з тым, што не проста зніклі людзі – зніклі вядомыя палітыкі, грамадскія дзеячы. Гэта Захаранка, гэта Ганчар, Красоўскі, многа няяснага з За-

ахадскім, смерцю Майсена і Карпенкі. Многа пытанняў ёсць яшчэ да ўлады. Я вельмі хацеў бы памыліцца... Я зрабіў усё, што мог бы любіць чалавек на маім месцы. Гэта сапраўдныя матэрыялы... Што ёсць рапарт Лапаціка – прызнаў ужо міністр унутраных спраў Навумаў; Алкаеў (начальнік СІЗА №1. – Р.Б.) пацвердзіў сваю інфармацыю – з ім была тэлефонная размова. Ёсць запіс інтэрв'ю здымачнай групе ГРТ Паўла Шарамета. На жаль, гэты запіс пасля асабістага ўмяшальніцтва Лукашэнкі тэлебачанне не паказала – яго паказваюць на Захадзе. Ёсць арыгінал журналу, на якім выдаваўся гэты расстрэльны пісталет. У гэтых матэрыялах названы імёны: былога дзяржаўнага сакратара Савета бяспекі Шэймана, які аддаваў загады па захопе гэтых людзей, тых, хто садзейнічаў гэтай – былога міністра ўнутраных спраў Сінакова – а гэта людзі, якія працавалі непасрэдна пад кіраўніцтвам Лукашэнкі, – і выканаўцы гэтага злачынства – Паўлічэнікі. Я прапаноўваў, я прасіў, патрабаваў і дагэтуль патрабую – спадзяюся, што і вы падтрымліваеце гэтае патрабаванне: улада павінна правесці, прычым пажадана да 9 верасня, расследаванне гэтых злачынстваў. А не капаць ямы там, дзе – ведаюць – няма зніклых людзей. З'яўляюцца новыя сведкі, факты... Гэта я не магу расцаніць інакш, як уладзе ёсць што хаваць. Улада – злачынная».

Пра адказнасць за фальсіфіка-

цыі: «Я хачу папярэдзіць тых, хто збіраецца фальсіфікаваць выбары. Вам прыйдзеца адказаць па законе – а гэта да 5 гадоў зняволення. І тут ні ў кога не дрогне рука, каб падпісаць такое рашэнне (я маю на ўвазе суддзяў) – вы павінны ведаць, што іх таксама будзе выбіраць народ, а не прызначыць».

Пра прыватную ўласнасць на зямлю: «У нас і сёння часткова існуе прыватная ўласнасць на зямлю, і мы зробім усё, каб чалавек, які б хацеў працаваць, а галоўнае – умеў, мог ці ўзяць у арэнду, ці купіць зямлю. Але я не магу і не буду гарантаваць – усё будзе рабіцца ў рамках закона, і, канечне, абыхавага продажу зямлі не будзе».

Пра палітычных вязняў: «Усім разпрэсраваным па палітычных матывах мы адновім добрае імя і іхнія законныя правы. Гэта будзе зроблена».

Пра войска: «У нас будзе добрае мабільнае забяспечанне войска, будзе скарачаны тэрмін тэрміновай службы, будзе альтэрнатыўная служба. І паступова перыйдем на прафесійнае войска».

Пра лёс Лукашэнкі пасля перамогі У. Ганчарыка: «Калі ён не мае дачынення да гэтых злачынстваў, ён будзе жыць па законах Беларусі. Забяспечана».

У падтрымку адзінага кандыдата і з крытыкай цяперашняй улады жорстка выступіў паэт-выгнаннік Уладзімір Някляеў. «Яшчэ два гады таму, калі я

заявіў, што Лукашэнка болей не прэзідэнт, а дыктатар, які парушыў Канстытуцыю, захапіў уладу, са школай пачалі збіраць мае кніжкі, з радыё і тэлебачання пачалі здымаць песні. Але я напісаў столькі, што зняць усе не змоглі».

Па нашым недагледзе да ўлады прыйшоў Лукашэнка, і мы не ўступілі ў вольную сям'ю еўрапейскіх народаў, а ўступілі туды... не магу назваць гэтае слова – у балота, жабрацтва, галечу. Сем гадоў ва ўладзе Лукашэнка – дзеці, якія нарадзіліся ў 1994 годзе, сёння ўжо пайшлі ў школу. Гэта агромністы кавалак нашага жыцця, і калі азірнемся назад, што ўбачым: рэфрэндумы нейкія, сходзі, лыжныя паходы, лядовыя палацы, дзе гандлююць анучамі? Сённяшнія выбары падобныя на што заўгодна, толькі не на выбары. Гэта відавочная спроба Лукашэнкі, скарыстоўваючы ўсю сваю неабмежаваную ўладу, прызначыць зноў самага сябе на пасаду прэзідэнта Беларусі. Але яму гэта не ўдасца зрабіць, калі мы пойдем выбіраць», – заявіў Уладзімір Някляеў.

Старшыня БНФ «Адраджэньне» Вініцук Вячорка гаварыў пра надзею на матч зборных Беларусі і Украіны 1 верасня, «Учора на футбольным матчы ў некалькіх сектарах маладыя людзі з Маладога Фронта шчыра хачелі выказаць падтрымку сваёй камандзе сягамі нашых старажытных колераў. Іх жорстка збілі. Іх вывалілі са стадыёна, у аднаго з іх – Івана Тамашэвіча разбітая да крыві галава. Замест футбала быў пастаўлены сядысцкі спектакль сіламі АМОНа і сумна вядомага СОБРа. Спектакль для аднаго глядача, таго глядача, які, відаць, і на футбол ходзіць не дзеля футбала, а дзеля гэтай сумнеўнай радасці, якую адчувалі рымскія садзісты падчас гладыятарскіх баёў...».

«У нас ёсць пункт адліку – 9 верасня. Я вельмі прашу вас, вашых блізкіх і родных: парайцеся, з кім вы, бо мы галасуем не проста за сябе, мы галасуем за нашу будучыню, будучыню нашых дзяцей і ўнукаў. І правільны выбар – забяспечыць ім ужо з 10 верасня рух у бок нармальнага цывілізаванага справядлівага забяспечанага жыцця», – заклікаў мінчукоў Уладзімір Ганчарык.

Рыгор БУЯН

Калі нарадзіўся Лукашэнка?

«На сустрэчы ў Расіі з ветэранамі вайны Аляксандр Рыгоравіч, паклаўшы руку на сэрца, томным голасам гаворыць: «Уважаемые ветераны! Я лонімаю вашу боль: мой отец также погиб в годы войны». Аляксандр Рыгоравіч нарадзіўся праз 9 гадоў, як скончылася вайна – доўга яго насіла маці, – распавёў 2 верасня на сустрэчы з выбаршчыкамі Мінска старшыня АГП Анатоль Лябедзька. – Як гавораць на Беларускім тэлебачанні, Аляксандр Рыгоравіч – самы просты і сціплы чалавек. І вось гэты сціплы просты чалавек прыходзіць у храм Божы на Пасху. Яго вітае паста: Хрыстос уваскрэс! Ён зноў, паклаўшы руку на сэрца, сціпла кажа: «Спасибо!». Нам кажуць на тэлебачанні, што ён самы лепшы сем'янін. Але ў гэтай правастаўнага атаіста жонка ўжо сем гадоў, як дзекабрыстка, жыве недзе там, далёка ад Мінска. Нам кажуць, што Аляксандр Лукашэнка мае вялікі аўтарытэт у міжнароднай супольнасці. Але мы ўздгаваем, што за сем гадоў ён меў толькі адзін афіцыйны візіт у Францыю. У 96-м годзе французскі амбасадар гаварыў: мы зыходзім з канцэпцыі «моцныя добры настаўнік – дрэнны вучань». Вось мы яго запросім у Парыж, дамо яму некалькі ўрокаў дэмакратыі – і ўсё зменіцца. Вяртаецца А.Р. дахаты і кажа: «После наших бесед Жак Ширак сказал, что многое надо перенимать из опыта Беларуси!». Калі за сем гадоў кіраўнік дзяржавы толькі адзін раз выязджае ў Еўропу, то гэта не кіраўнік дзяржавы», – такую жорсткую характарыстыку дзеючаму кіраўніку дзяржавы даў даверная асоба адзінага кандыдата Анатоль Лябедзька.

Аддзел інфармацыі

ОПТИЧЕСКАЯ ПЛОЩАДЬ • МОЛСЯ

9 20:05
9 СЕНТЯБРЯ
Встретим Победу Вместе!

© 2001

Адзін з нас, такі, як мы

3 жонкай

Шчаслівая сям'я

3 мамой

Вечер ля вогнішча на радзіме

Кому пошли миллионы комиссионных?

Экс-председатель правления Национального банка Беларуси Тамара Винникова отвечает на вопросы о доходах и имуществе первого президента Беларуси Александра Лукашенко.

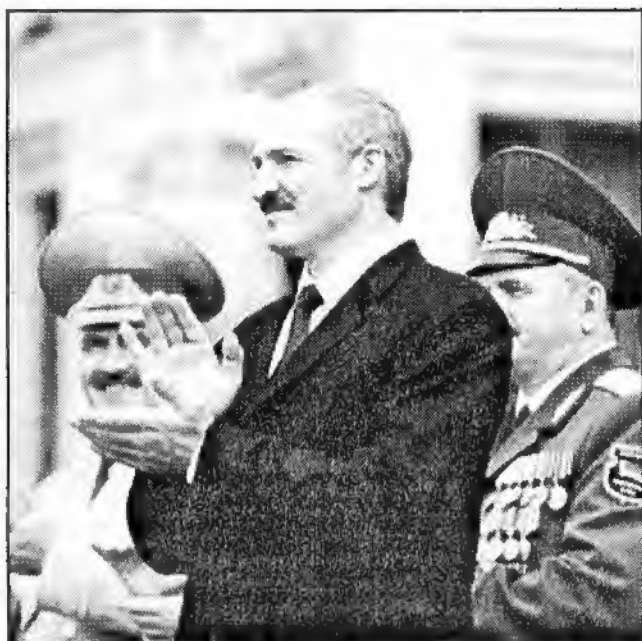
— Вышли интервью Ивана Титенкова, который прямо говорит, что за деньги известного предпринимателя Логвинца покупались костюмы для президента...

— А вы что-нибудь знаете об этих костюмах?

— Александр Григорьевич очень часто на закрытых совещаниях упрекал банкиров, имея в виду прежде всего нас с премьером Чигирем, в том, что банкиры получают непосполнительно огромные доходы от своей деятельности и живут не по средствам. «А вот лично я живу за счет государства и могу купить себе один костюм за государственные деньги», — заявлял Лукашенко. У меня была возможность ему сказать, что это-то костюм французский и стоит очень дорого. На что он ответил, что этот костюм ему купил Иван всего лишь за 70 долларов, хотя он стоит 1.100 долларов. Мол, Ивану удалось договориться и сбить цену, потому что он покупал в частном магазине. Отсюда я знаю, что Иван Титенков действительно покупал ему одежду и обувь. И если сегодня Титенков с Логвинцом перечислят то, что они купили для Лукашенко, то, в думаю, он может попасть в очень сложную ситуацию. У Александра Григорьевича очень дорогие часы, очень дорогие запонки, очень дорогие галстуки. Я не думаю, что он купил их на свою зарплату. Когда ушел Билл Клинтон с поста президента США, он за свои подарки заплатил 200 тысяч долларов, забрал их и уехал. Что будет платить и за что Александр Григорьевич? Как он отобразит свои часы, которые у него на руке и стоят несколько тысяч долларов? Что это? Чей это подарок? Это ему подарок или государству? Это никак не регулируется.

— Но это подарки. А имущество у Лукашенко есть?

— Положение дел в нашем государстве сегодня таково, что многие чиновники имеют огромнейшие доходы. Неверно представление о том, что общество очень бедное и никаких денег в государстве нет. Лишь одна сделка, осуществленная фондом Махмуда Эсамбаева и фирмой «Торгэксп», принесла 4,5 миллиарда долларов чистого дохода. Когда я принимала баланс Сберегательного банка, то 85 процентов валюты в банке не было. И до сих пор их найти не могут. То есть имеются огромнейшие деньги, но все эти деньги никогда не оформляются на зарубежных счетах на чьи-то фамилии. В крайнем случае это подставные фирмы, чье месторасположение можно отследить по вояжам чиновников высшего ранга. Чаще всего это Сан-Марино, где очень часто бывают чиновники, это

Куба, это Объединенные Арабские Эмираты. Республика Беларусь или Александр Лукашенко ведь ни разу не предложили подписать соглашение с Америкой, Англией или Германией о том, чтобы в случае возбуждения уголовного дела они предоставляли все данные по вкладам и счетам. Почему нет такой инициативы? Потому что это невыгодно. Вся собственность, все вклады и счета — на подставных фирмах. Там очень трудно увидеть истинного владельца этих фирм.

— Негосударственная пресса Беларуси пишет, что может быть и перуанский след, и даже югославский...

— Я знаю, что в Югославии, до того, как там развернулись военные действия, хранились огромнейшие вклады на счетах фирм. Там хранились личные деньги многих чиновников. Но состоялась поездка в Белград на личном самолете президента, поехала очень большая команда — я писала об этом, — и эти деньги были оттуда вывезены в наличной форме. Я полагаю, что они и теперь в наличной форме хранятся в домашних сейфах.

— Вы утверждаете, что часть этих денег — личные деньги Александра Лукашенко?

— Я бы сказала так: команды Александра Лукашенко. Потому что вы никогда не найдете ни одной бумаги и ни одного счета, оформленного лично на Лукашенко. Но давайте посмотрим — две фирмы провозили водку и получили 4 с половиной миллиарда долларов дохода. Александр Григорьевич сам лично делал исключение для них, чтобы они не платили налоги в казну государства. Он дал отсрочку по уплате, но ничего не уплачено и сегодня. Скажите, если он знает, что получена прибыль в 4 с половиной миллиарда, — он что, не знает, у

кого эти деньги? И что он вот так просто согласился подарить эти деньги кому-то и никак не соприносился лично с этим? Я, например, в это не верю.

— Что вы думаете о разоблачениях, сделанных бывшим управделами президента Иваном Титенковым?

— Я знаю, что Иван Иванович был очень четким исполнителем и волю президента всегда исполнял четко. Оставались ли у него лично деньги после выполнения команд — мне сказать трудно. Я могу, только исходя из своего собственного опыта, сказать. Как-то Лукашенко пригласил меня к себе и сказал, что надо поддержать футбольную команду «Динамо» — «нужно приблизительно 150 тысяч долларов, чтобы эта команда поднялась, и я прошу найти эти деньги». Он ведь не спрашивает, где можно найти эти деньги, у кого их можно взять. Естественно, мы «находили» эти деньги у предпринимателей и всегда отдавали их все по команде — куда и сколько. Я думаю, у Титенкова вряд ли что-то оставалось после выполнения таких команд Лукашенко. В тот промежуток времени, когда я работала с Лукашенко, у него был резервный фонд президента Республики Беларусь, который утверждался парламентом и составлял в то время приблизительно 361 миллиард рублей. Но никогда никто не оговаривал, сколько из этого фонда он может тратить на свои личные нужды и сколько на общественные. Для того чтобы понять, много это или мало, я скажу, что в тот год на культуру планировалось 294 миллиарда рублей, на пограничные войска всего государства — 271 миллиард, на содержание органов госбезопасности — 280... То есть у него сосредоточена огромнейшая сумма.

Агентство «Ю.С.Ньюс» (www.usnews.com) из Лондона

Александр Григорьевич учится у Леонида Ильича

Александр Лукашенко, похоже, решил следовать примеру Брежневца, который, как известно, окончил войну полковником, за время своего правления обзавелся маршальским мундиром с несметным количеством наград. У Александра Григорьевича наград пока меньше. Зато мундир ничуть не хуже. В него он в облачился на оперативно-тактических учениях «Неман-2001».

Судя по фуражке, Лукашенко имеет воинское звание генерал армии. Но в белорусской армии такое звание не предус-

мотрено: «потолком» любого военачальника являются погоны генерал-полковника.

Хотя общественности известно, что г-н Лукашенко являлся всего лишь майором запаса. Впрочем, вполне возможно, что за время президентства звездочек на погонах прибавилось. Присвоить президенту воинское звание «подполковник» вполне мог назначаемый им же министр обороны, а остальные (полковник, генерал-майор, генерал-лейтенант и генерал-полковник) — он сам лично.

Однако Лукашенко, похоже,

и этого мало. Поэтому кто-то посоветовал или он сам придумал себе довольно своеобразные погоны. По оформлению они очень схожи с маршальскими (наличие герба страны). Хотя не достает большой «звезды».

Так что остается только гадать, какое воинское звание на самом деле у Лукашенко. И даже умудренные опытом армейские офицеры затрудняются определить, кто ими командует: отставной майор или самозванный генерал маршал.

Пресс-центр

Владимира Гончарика

Бюлетэняў будзе з лішкам

З мэтай фальсіфікацыі вынікаў выбараў «ужо надрукаваны дадатковая колькасць бюлетэняў». Такую заяву зрабіў кандыдат у прэзідэнты Беларусі Уладзімір Ганчарык 31 жніўня падчас выступлення на Беларускім радыё.

Паводле словаў Ганчарыка, пераможца ўлада лічыць сваім галоўным дасягненнем адсутнасць вайны. «Аднак вайна супраць свайго народа вядзецца ўжо даўно. Вайна — на парозе дома кожнай беларускай сям'і. Краіну ператварылі ў Брэсцкую крэпасць, якая абараняе на заходніх межах Расію. Першая прыкмета гэтай

вайны — непрыкрытая хлусня свайму народу. Для аплаты перадавыбарнай кампаніі Лукашэнка па сутнасці выстаўлены на продаж найбуйнейшыя беларускія прадпрыемствы — МАЗ, «Беларуськалій»... І някая паспрабуюць сказаць, што гэта няпраўда. Ёсць запісы гэтых перамоваў, ёсць запісы гэтых дамоўленасцяў з расійскім крымінальным капіталам. Не пужайцеся, што Ганчарык Захаду прадае. Прадаліся ўжо іншыя — не Захаду, але ў гэтым няма адрознення. Капітал, тым больш крымінальны, усюды адзіны», — заявіў кандыдат. На яго думку, «не дарэм-

на па Беларускім тэлебачанні ў падтрымку Лукашэнка выступаюць вядомыя расійскія палітыкі». «Не ад вялікай любові да Аляксандра Рыгоравіча яны гэта робяць. Іпсая ў іх любові, бо яны і сёньня купілі гэтых прадпрыемстваў. Гэта горкая праўда, якая ўтойваецца ад народа», — сказаў Ганчарык.

У сваім выступленні кандыдат прывеў звесткі, якія, як ён мяркуе, сведчаць пра страх улады перад народам. У прыватнасці, «для падраздзяленняў унутраных войскаў нядаўна закуплена больш за 2 тысячы новых комплектаў рыштунку, які выкарыстоўваецца для разгону мірных дэманстрантаў і мітынгаў».

Дамітрый УЛАСАЎ

Как будут бороться с наблюдателями

В предвыборный штаб Владимира Гончарика обратились один из членов избирательной комиссии по Минской области. Он принес документ, свидетельствующий о том, что власти готовятся к фальсификации итогов голосования по выборам президента. Иначе, зачем понадобилось снабжать руководителей избирательных участков и комиссий инструкцией под красноречивым названием «О тактике нейтрализации деятельности «независимых» наблюдателей?»

«В целях нейтрализации «независимых» наблюдателей и затруднения их деятельности использовать следующее:

- основные функции по оказанию противодействия «независимым» наблюдателям возложить на председателей избирательных комиссий всех уровней и должных к власти наблюдателей;
- противодействие оказывать не всем сразу «независимым» наблюдателям, а, в первую очередь, наиболее активным;
- председателям участковых избирательных комиссий определять места для «независимых»

наблюдателей, не позволяющие вести полиционного наблюдения;

- наблюдателям от власти рекомендовать вступать в различные рода бытовые разговоры с «независимыми» наблюдателями, отвлекая их внимание от исполнения функциональных обязанностей и провоцируя на создание «препятствий в ходе голосования»;
- председателям избирательных комиссий необходимо не идти на поводу требований «независимых» наблюдателей;
- любые обращения «независимых» наблюдателей к председателям и членам избирательных комиссий трактовать как создание препятствий для работы целенаправленных с вытекающими отсюда последствиями;
- разговоры с избирателями трактовать как «давление» на них и повод для удаления наблюдателя с избирательного участка;
- не содействовать «независимым» наблюдателям в изготовлении копий протоколов участковых комиссий о результатах голосования. Они должны их изготавливать своими силами. В случае, если на участок будет доставлена копи-

рональная техника для «независимых» наблюдателей — расценивать это как создание препятствий для работы комиссии;

- не информировать «независимых» наблюдателей о порядке работы избирательных комиссий;
- через председателей избирательных комиссий и должных к власти наблюдателей вводить и заблуждение «независимых» наблюдателей по поводу необходимости аккредитации на второй тур. Уходить от прямого ответа на вопрос о ее необходимости, затягивать время с его уточнением и ЦИК;
- через правоохранительные органы собирать сведения об участии наблюдателей в акциях оппозиции в период агитации. Активисты БХК обязательно будут участвовать в таких мероприятиях. В том случае, если они не обозначили себя на нем в качестве наблюдателя БХК (бюджет с указанием, что его владелец является наблюдателем от БХК и т.п.) — они являются просто участниками данной акции. При выявлении фактов такового участия — отстранять их от наблюдения.

ВРЕМЯ ВЫБИРАТЬ!

9 СЕНТЯБРЯ

Нам говорят, что нас, десятиллионный народ, цивилизованным путем не поведут. Но мы не стадо. Мы знаем каким путем нам идти.

Ярослав ЕВДОКИМОВ, певец

Галоўны рэдактар
Павел ЖУК

© НАША СВАБОДА. Спасьбыка на газету НАША СВАБОДА абавязковая. Рэдакцыя: можа не падзяляць меркаванняў аўтараў, публікаваць артыкулы дэля напемікі
Адрас: г. Мінск, пр-т газеты «Известия», 8-173. Пасведчанне аб рэгістрацыі № 1289. Выдаецца з 25 лютага 2000 г. Заснавальнік Зміцер Жук.
Выдавец — рэдакцыя газеты НАША СВАБОДА. E-mail: NPSvaboda@irex.minsk.by Нумар надрукаваны з дыяналітываў у друкарні г. Смаленск.
Заказ № Нумар падпісаны ў друку 2/09/2001 (15:00) Наклад — 250.000